

и издатель на моитѣ първи поетически трудове! Виждамъ като днесъ неговата тиха усмивка, когато на въпроса ми: какъ намира стихотворенията ми въ „Майска Китка“, която бѣхъ му далъ да печати, той отговори: „Хубави, джанъмъ, но малко „учкура якънъ“!“

И ти, мой драгий Манчевъ, здравъ синъ на Родопитѣ, съ душа наивна, съ погледъ мечтателенъ, и тебе виждамъ като живъ съ твоята черна брада и голѣма коса на библейски пророкъ! Виждамъ те, когато ти пишехме съ Величкова вѣстника „Народний Гласъ“. Какъ водѣхъ борба съ тебе по правописанието, какъ се ядосвахъ, когато виждахъ, че думата „князь“ въ ръкописа ми, излязаше въ вѣстника „кнезь“! Ти ми поправяше даже и езика, и стиховетѣ ми! О, добрий Манчевъ! Ти съ Данова бѣхте два просвѣтителни факела, черпещи свѣтлика си не отъ много знания, а отъ вътрѣшния огънь на вашитѣ чисти, здрави български души!

Отидохъ на моста и дълго се любувахъ на нашата величествена Марица, чиито вълни сж поздравили съ шума си на 1885 г. бодритѣ тракийски юнаци, нашитѣ славни печенегѣ, и мислено пакъ ги гледахъ какъ бързатъ, полугладни, полуголи, но богати съ ентузиазъмъ и пѣйки „Шуми Марица“, какъ бързатъ да подкрѣпятъ при Сливница геройската борба на България за идеалитѣ ѝ.

Посѣтихъ и други кѣтове на Пловдивъ, скѣпи на душата ми по споменитѣ за хубави прѣживѣвания на младостѣта ми, уви! отдавна отлетѣла. Улицитѣ, кѣщитѣ бѣха почти сжщитѣ, само хората ми бѣха чужди и непознати, и въ тоя многолюденъ градъ азъ минувахъ като чужденецъ, оглѣбенъ въ спомени, както нѣкога, скитайки се изъ улицитѣ на разорения Помпей, чувствувахъ се съвършено самъ.

И слѣдъ това азъ се завърнахъ въ София. И да ви кажа ли правото? Тѣженъ! Това бѣше прѣди нѣколко мѣсеци. Не! лѣгалъ съмъ се! Днесъ видѣхъ Пловдивъ, истинския Пловдивъ. Видѣхъ го въ триумфалния видъ, дишащъ съ всичката сила на българскитѣ дробове; просвѣтнитѣ му и културни дружества; организациитѣ му граждански, военни, икономически, спортни; неговата учаща се пламенна младежъ; неговото будно гражданство! Зачухъ усиленото и здраво биене на пулса му; доловихъ въ всички тия прояви на жизненостъ неговото българско сърдце, туптяще въ унисонъ съ